

Imkeren, een toekomst...

Verslag Imkerscongres 2018 te Antwerpen op 8 september.

Met ruim 200 ingeschreven deelnemers is op 8 september 2018 het 23ste imkerscongres, georganiseerd door de Antwerpse Vereniging voor Imkers Belangen (AVIB), van start gegaan.

Vanaf 7.00u waren de eerste standhouders reeds aanwezig hun waren en informatiestanden aan het opstellen. Ook onze Nederlandse collega's waren op post.

Na het onthaal, met koffie of thee, van de bezoekers ging het programma stipt volgens de planning van start.

Door Katleen Laverge kregen de toehoorders een overzicht van de dag indeling, de nodige aanwijzingen voor het volgen van het programma en de aankondiging van de sprekers.

Peter Bellens, provinciaal gedeputeerde voor landbouw en platteland van de provincie Antwerpen, onder meer de medebezieler van Bee-O-Logisch, een project rond ecologisch tuinieren zonder chemische bestrijdingsmiddelen die nefast zijn voor de bijen, nam de honneurs waar om het congres te openen met de belofte dat ondersteuning en samenwerking door de provincie met de imkersverenigingen in de toekomst verder zal verzekerd blijven.

De voorzitter van AVIB, Julien Dedapper, heeft het in zijn dankwoord voornamelijk over de groep medewerkers die dit congres hebben mogelijk gemaakt, eveneens feliciteert de voorzitter van KonVib, Chris Dauw, deze mensen en betracht ook naar de toekomst toe een hervorming van de KonVib.

Professor Hans Van Dijck

**De wereld door facetogen: psychologie van insecten in een
landschap op mensenmaat**

Tijdens deze voordracht neemt Hans Van Dyck ons mee op excursie doorheen de fascinerende insectenwereld. Insecten staan voor biodiversiteit op volle toeren; variatie is troef. We zetten onze eigen bril af en trachten de omgeving doorheen facetogen en antennes te benaderen. Het gedrag van bijen, vlinders en vele andere insecten zal onze bijzondere aandacht genieten. Naast verwondering biedt het verhaal ook handvatten om beter de problemen van insecten te begrijpen in een wereld op mensenmaat. Van Dyck vertelt gebiologeerd en erg geanimeerd over zijn eigen onderzoek en dat van collega's. Zo krijgen we inzicht in de diverse manieren waarop insecten warm lopen en hun lichaamstemperatuur trachten op peil te houden, of hoe partners gevonden worden, of hoe onze landschappen mobiliteitsproblemen kunnen veroorzaken bij insecten. Zelfs de stad en onze weginfrastructuur kunnen als een ecologische valstrik werken voor insecten. Perceptie, gedrag en nieuwe inzichten in het leervermogen van insecten vormen de rode draad doorheen dit verhaal.

Hij sluit deze zéér leerrijke en interessante lezing af dat bepaalde insecticiden onze bijen weliswaar niet doden maar hun leervermogen aantasten wat wel gelijk staat met het verdwijnen van de insecten in het algemeen.

Spreker: Hans Van Dyck is professor gedragsecologie aan de universiteit van Louvain-la-Neuve waar hij o.a. landschapsecologie, dierengedrag, toegepaste evolutie en entomologie (insectenleer) doceert. Hier leidt hij ook zijn actieve onderzoeksgroep. Dit jaar publiceerden ze hun studiewerk over de invloed van verstedelijking op insecten in het wetenschappelijk topblad *Nature*. Van Dyck is een veel gevraagd spreker in binnen- en buitenland. Naast wetenschappelijk werk en onderwijs, vindt hij het ook belangrijk om biologische kennis tot bij het grote publiek te brengen. Zo schrijft hij geregeld in het magazine EOS en opiniestukken in De Standaard. Hij duikt ook geregeld op de radio (bv. "interne Keuken", "Nieuwe Feiten", "De

Madammen") of op televisie (huisbioloog bij "Van Gils en Gasten" op een, of in "De herontdekking van de wereld" op Canvas).

Na een korte pauze was het de beurt aan de 2de spreker, de heer Thomas Van Pelt.

Thomas van Pelt woont al sinds 10jaar in Eglofs in Zuid-Duitsland, een voor-Alpengebied dichtbij de Bodensee. Hij spreekt uit zijn eigen ervaringswereld als gefascineerd imker en actief lid van twee Duitse imkersverenigingen, met name Ravensburg en Rothenbach im Allgau, waar hij ondervoorzitter is. Thomas Van Pelt gaat integraal voor duurzaamheid en gezonde bijen, en volgde in 2017 een opleiding tot 'Bienensachverständiger' in Veitshöchheim, Duitsland, bij Dr. Berg. Hij is dus erkend bijdeskundige, die zich vanuit die officiële functie verantwoordelijk weet voor imkerscholing en monitoring van bijengezondheid voor het gebied Lindau - Westallgau in Beieren. Bovendien is hij actief lid in 'bee warned', een monitoring-initiatief voor de vroege opsporing van de kleine bijenkastenkever en de Aziatische hoornaar. Hij verzorgt naast lessen ook workshops.

Na een kort overzicht van de uitdagingen voor bijen en imkers, neemt hij u mee doorheen de evolutie van technologie in het belang van de imkerij en hoe dat imkeren kan vooruithelpen.

Vervolgens neemt de spreker de varroabestrijding onder de loep en bekijkt met u hoever we staan en waarom biologisch beter is en waarom chemische bestrijding toekomst gericht nadelig is... bereidt u voor op nieuwe inzichten... Zo ook voor het volgende onderdeel waar Thomas Van Pelt op zoek gaat naar de inspiratie die de bijenwereld biedt om dan te besluiten met een visie over de imker van de toekomst en zijn rol daarin... Met verwijzing naar de imkercultuur waar verenigingen een belangrijke rol zullen spelen door samenwerking en lange termijn denken. Om verder te bouwen op onze bestaande structuren welke fantastisch zijn en waarop wij als imkers terecht fier op moeten zijn. Tevens wordt de voortschrijdende technologie in de agrarische wereld, waaronder onze bijen, onder de loep genomen waar IT een grotere rol in de toekomst zal spelen. Denk maar aan sensoren die op de bijenkasten worden geplaatst om de hoornaars te detecteren, in de kast kan de temperatuur, de relatieve vochtigheid en dies meer gedetecteerd worden. Zie ook de infostand van de "Biekes van A" waarbij sensoren in het veld worden geplaatst en men als dusdanig de bestuivers kan waarnemen.

Tenslotte wordt de rol van de imker in ons landschap belicht waarbij de bestuivers (onze bijen) mee het klimaat zullen bepalen, meer dan de planten, want geen bestuiving geen planten en net die kunnen CO² reduceren die bepalend zijn voor de klimaat verandering.

Eindconclusie: we moeten de toekomst voorbereiden voor de imkerij.

Na de lunchpauze en het bezoek aan de standhouders waar van gedachten kon gewisseld worden ging men in debat met een panel bestaande uit:
Chris Dauw, voorzitter van KonVib (koninklijke Vereniging voor Imkersbelangen)

Professor Dirk De Graaf leidt aan de Ugent Honeybee Valley waar onderzoek rond bijen gebundeld wordt en spreekt vanuit academische inzichten.

Thomas Van Pelt is de imker van dienst.

Barbara Maes, schepen van leefmilieu en natuur, opengroen en dierenwelzijn in Bonheiden voert het woord vanuit lokaal politiek bestel.

Marijke Van Ranst als woordvoester van het bioforum, de biologische landbouw.

Jens D'Haeseleer van natuurlandpunt sluit het rijtje af en is ondermeer verantwoordelijk voor het SAPOLL- project, een grensoverschrijdend project rond wilde bestuivers.

Dit debat wordt door Jean-Luc Lamont, verantwoordelijk ambtenaar van het departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid, geleid. Hij was tevens moderator tijdens de eerste praktijkdag bijen dat georganiseerd werd door het Departement en het Praktijkencentrum Bijen.

Op de vraag wat betreft communicatie stelt Chris Dauw dat de schakel tussen de overheid en de KonVib moet gebeuren.

Wat is de rol van HoneyBee-Valley; informatie verspreiden via brochures, lespakketten voor beginnende imkers. Controle op de bijenwas.

“Nieuwe imkers zijn deze duurzaam” werd door Thomas Van Pelt toegelicht.

Door professor De Graaf werden de problemen over de drachtgebieden besproken waarbij zowel de solitaire als de honingbijen de nodige moeilijkheden ondervinden om voldoende voedsel te vinden. Daarbij werd dan ook over concurrentie tussen de verschillende bijen aangehaald door de afgevaardigde van natuurlandpunt.

Schepen Maes stelt hierbij vast dat er op heden geen beleid wordt gevoerd door de overheid.

De Varroa problematiek zou kunnen onder controle blijven door :

Selectie toe te passen.

Door genetisch onderzoek.

Daarbij wachten de imkers op de wetenschap.

Tenslotte werd er gedebatteerd over de waardevolle honing die onze bijen leveren. Kwaliteitscontrole gebeurt door HoneyBee Valley.

Ook ging het over bio honing. In Vlaanderen is het niet mogelijk om bio honing te oogsten, men vroeg zich zelfs af: moet alles bio zijn.

Zonder twijfel was iedereen het eens over het feit dat bijen economisch belangrijk zijn. Na het rund en het varken is de bij de derde belangrijkste.

Chris Dauw sloot dit debat af met de stelling dat imkeren een mooie en fantastische hobby met een toekomst is.

Als laatste onderdeel van dit congres was de winnaar van de etiketten wedstrijd bekend maken.

Reeds geruime tijd bestaat het honingetiket van de KonVib. Tijd voor een nieuwe look. Er werd opgeroepen om een nieuw ontwerp te maken. De aanwezigen konden hun keuze, uit de 33 inzendingen, bij aankomst kenbaar maken door te stemmen. Winnaar werden de heer en mevrouw Leon Pillaert uit Sint Gillis Waas. Van harte proficiat!

Tot over 2 jaar bij het volgend congres!